

24. januar 2023

Inatsisartut ingerlatsinermut maleruagassaanni § 37 imm. 1 tunngavigalugu Naalackersuisunut ukuningga apeqquteqaateqarpunga:

Naalackersuisunut apeqquteqaatit:

1. Peqqinnisaqarfimmi innuttaasut piffissaliussaniit takkutinngitsoortartut qassiuneranik Naalackersuisut nassuiaasinnaanerlutik?
 - a. Takkutinngitsoortarnerniit aningaasatigut piffissatigullu kingunissai suuppat?
 - b. Takkutinngitsoortarnerit ikilisarniarlugit suliniutinik arlaannik aallarnisaasoqarpa?
 - c. Takkutinngitsoortarnernut peqqutit ilisimaneqarpat?
2. Meeraaqqanut, naartusunut, utoqqarnut aammalu innuttaasut sinnerinut akiuussusertinnissat tamanut ersarinnissaat taamaasillutillu puigorneqannginnissaat imaluunniit ilisimasat appasippallaannginnissaat qulakkeerniarlugu Naalackersuisut qanoq qulakkeerinninniarpat?
3. Nunatsinni peqqinnissatigut misissortissinnaanerit suut maannakkut periarfissaappat?
 - a. Piffissaq qaninnerusumi peqqinnissatigut misissortissinnaanerit assigiinngitsunik nutaanik neqerooruteqartalernissamut Naalackersuisut pilersaaruteqarpat?
 - i. Taamaappat suut pilersaarutigineqarnersut paasissutissiissutigineqassaaq
4. Novo Nordisk Fonden Steno Diabetes Center pillugu isumaqatigiissutitut sinaakkut naammasseriarpata isumaqatigiissutit ataannarnissaanut Naalackersuisut pilersaaruteqarnerlutik?
 - a. Taamaangippat; Steno Diabetes Center siunissami tunngaveqarluni ataannarnissaanut Naalackersuisut qanoq eqqarsaatersuuteqarpat?
5. Telemedicin aqqutigalugu maannakkut peqqinnisaqarfimmi digitaliusumik nammineq sullinnissamut aqqiissutit suut Naalackersuisunit maannakkut pilersaarutigineqarpat?
6. Ilaqutareeqarnermut Peqqinnissamullu Naalackersuisoq innuttaasut nappaatinut ilisimasaqarnerulernissaat anguniarlugu Ilinniartitaanermut, Timersornermut, Ilageeqarnermullu Naalackersuisoq pisortatigoortumik suleqatigilersimanerlugu?
 - a. Taamaappat maannakkut tigussaasumik paasititsiniaanerit suut ingerlanneqarnersut paasissutissiissutigineqarsinnaanerluni?
7. Nappaatit aammalu pinaveersaartitsineq tamatumanilu paasititsiniaanerit ilisimasanillu avitseqatigiinnerit aqqutigalugit nuna tamakkerlugu tusagassiuutit aqqutigalugit annertusaasoqarnissaat pilersaarutigineqarnerluni?

- 8. Qaammammut ataasiarluni akunnerup affaanik sivissusilimmik peqqinnissaq pillugu paasititsiniaanertalimmik KNR suleqatigalugu isiginnaagassiornissamut aammalu takutitsinissamut suleqateqarnissaq Naalakkersuisut eqqarsaatersuuteqarfigisinnaanerluniku?**
- a. Isumaqtigiissut taamatut isikkulik KNR kiffaangissuseqarluni tusagassiortarnissaminnut kiffaangissisueqarnerannut akerliussanersoq Naalakkersuisut nalilernerluniku?
 - b. KNR isiginnaagassianut aqqissuussat takutinnissaanut atorfilerlugu, peqqinnissamut tunngasunik isiginnaagassiornerit namminersorlutik inuussutissarsiortunut tunniunneqarsinnaaneri Naalakkersuisunit aqqissuussineq taamatut isikkulik eqqarsaatersuuteqarfigisinnaanerluniku?
 - c. Isiginnaagassiat 12-it akunnerup affaanik sivissusillit, tamatumani suliassamut sinaakkusiinerit, sulariumannittussarsiorerit aammalu KNR isumaqtigiissusiorneranut tunngatillugu aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissaat suussappat?
- 9. Naalakkersuisut peqqinnissaq, pinaveersaartitsineq aammalu nammineq paaqqutarinninnissamut tunngatillugu allanik paasissutissiisinnaanerlutik?**

(Inatsisartunut ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tungavilersuut

Piffissami innuttaasut peqqinnissaqarfimmi ikiorneqarnissaminnut periarfissatigut toqqissisimannginnerinik nalorninerannillu inissisimavugut. Tamatumani peqqinnissatigut sulisussanik sulilersitsiniaaneriit ataannartitsinissallu amigartumik aallunneqarnerata kingunerisaanik inissisimavugut.

Danmarkimi, Kalaallit Nunaata sulilersitsiniaasarnermikkut aallerfiginerpaasartagaani, sulilersitsiniaasarnermikkut aamma annertuumik ernumanartorsiorfimmittoqarpoq, ilaatigut atorfiit neqeroorutigineqartut pingasuugaangata pingajuat inuttalernerqarsinnaasarani. Tamanna Demokraatiiniit sivitsortumik ernummassutiginiukuurput. Tamannalu tungavigalugu nunatsinni innuttaasut peqqinnissatigut sullinneqarnermikkut qulakkeerinniffiginarlugit politikikkut tigussaasunik siunnersuuteqarfigisarsimavarput, nakorsiarlut pisinnaatitaaffii aammalu minnerunngitsumik peqqinnissaqarfimmi sulissut suliassaminnik naammassinnissinnaanerata qulakkeerinniffigeqataaniarlutigu. Kisiannili ajorluartumik innuttaasut peqqissusaat Naalakkersuisunit amigartumik qulakkeerinniffigissallugu aallussippat.

Peqqinnissatigut sulisussanik sulilersitsiniaaneq ataannartitsinissarlu unammillernartui annertuumik ernummatigineqarput, naatsorsuutigineqassamat, utoqqaat amerliartortillugit aammalu nappaatit nooriaatsimut attuumassuteqartut amerliartornerisa kingunerisaanik peqqinnissaqarfimmi sullissisinnaasunik amigaateqaleriartuinnassagatta. Peqqinnissatigut neqeroorutigineqarsinnaasunik tunniussisinnaanginneq kingunerisaanik unittuissorneq ajornerpaamik kingunerisinnaavaa. Qanorluunniit ittoqaraluarpat innuttaasut tamatta inuunerput peqqinnerpullu akisussaaffimmik tigussiffinerulertariaqarparput, ingammik inooriaaserput. Ukiut qulikkaar maanna qaangiutilerpat innuttaasut inooriaaseq aallaavigalugu nappaateqartut 10.000-hngornissaat ernumasaarutigineqarpoq, iluamik iliuuseqarfiginngikkutsigu.

Novo Nordisk Fonden-minngaaneersut aningaasaliissutigineqartartut Steno Diabetes Center Kalaallit Nunaanni ingerlaannarnissaanut isumaqatigiissut ajunngitsorsuuvoq, ilaatigut inooriaaseq aallaavigalugu nappaatinut pinaveersaartitsinernut suliaqartuulluni. Kisiannili aningaasaliissutit taakku piffissaliunneqaannarnikuupput – taamaattorli isumaqatiginninniutigineqaqqissinnaallutik. Taamaangippat maani peqqinnissaqarfimmi nunatsinniit aningaasaliissutitut missingersuutit iluaniit aningaasalersorneqassaaq, politikikkut allatut aaliangingikkutta.

Aamma nalunngilarput innuttaasut nakorsamut, tarnip nakorsaanut aammalu peqqinnissaqarfimmi allatigut piffissaliunneqarsimasuni takkutinngittoortarneq atugaasoq. Tamatumani digitaliusumik aaqqiissutinik innuttaasut aggernerminni nalunaaruteqarfigisinnaasaannik, agginngitsoornermik allatigullu nalunaaruteqarfigisinnaasaannik peqartariaqaraluarpoq, takkutinngitsoornermi piffissamik sulisussanillu atuipiluffittut annertuutut atorunnaarlugu. Utaqqinerimmi amerlasoorujussuupput.

Ajoraluartumik Naalakkersuisut Inatsisartunilu amerlanerussuteqartut naluneqanngitsutuut peqqinnissaqarfimmi nammineq sullinnissamut aaqqiissutinik siunnersuuteqarsimanera itigartissimavaat. Taamaattumik Peqqinnissaqarfimmi innuttaasut kiffaanngissuseqarnerat aammalu iliuseqarnissamut periarfissaat annertusarniarlugit Naalakkersuisut suut maannakkut suliniutigineraat annertunerusumik killiffissiusallugu soqutiginarlippara.

Taassumap avataasigut innuttaasut namminneq peqataanermikkut inuiaqatigiit peqqinnerulernissaannut qulakkeerinnittussamik qanoq namminneq paaqqutarinerulersinnaanerinut annertusaasinnaasunik Naalakkersuisut suut anguniagassatut inississimaneeraat tusassallugu soqutiginarlippara. Uanilu tigussaasuvoq peqqinnermut nappaatinullu pinaveersaartitsinermut peqqinnissatigut ilisimasaqarluartut nunatsinnilu tusagassiutitigut ingerlatsisut pisortatigoornerusumik isumaqatigiissusiorfigalugit paasititsiniaanissaq ilisimasaqarnerulernissarlu pingaaruteqarluinnartutut isigaara. Ilaatigut aqqutissaammat nappaatinut pinaveersaartitsinissamullu TV aqqutigalugu innuttaasugut periarfissaqarsinnaanerat, soorlu nakorsat qaammammut imaluunniit sapaatip akunneranut ataasiaq akunerup affaa saqqummiisinnaagaluartoq. Assersuutitut “Lægens Bord” DR-mi, kisiannili kalaallit atugarisaanut tulluortoq kalaallisullu oqaluttoq.

Qularinngilluinnarpara anguniakkat takorluukkallu aqqutigalugit attaveqaqatigiinnikkut aammalu suleqatigiinnikkut peqqinnissaqarfippit ullumermiit pitsaanerulersissinnaagippit.

Apeqqutit ullut qulit suliffiusut iluanni akineqareersimanissaat kissaatigaara.